

Konzultantský posudek diplomové práce

Název práce: **Snižování kriminality v Praze**

Autor: **Bc. Tomáš Knězek Dis.**

Konzultant: **PhDr. Martin Cejp, CSc.**

Tomáš Knězek vyšel ve své diplomové práci ze širšího teoretického rámce veřejné politiky. V něm vymezil oblast kriminální politiky a správně stanovil dvě její základní funkce: prevenci kriminality a trestní represi. Z hlediska plnění těchto funkcí pak analyzoval do jaké míry jednotliví aktéři plní či neplní svoje poslání. Analýzu realizoval na příkladech z Prahy 3 a Prahy 11, což bylo vzhledem k jeho možnostem nezbytné. Ostatně z dílčích analýz lze vyvodit i obecnější poznatky, které je pak možné ověřovat dalšími rozsáhlejšími a nákladnějšími průzkumy. Zúžení na Prahu a posléze i na vybrané městské části souviselo také s tím, že autor získal řadu konkrétních poznatků na Magistrátu hlavního města Prahy, kde byl v oddělení prevence kriminality měsíc na praxi a měl také k dispozici výzkumu, který si magistrát zadal. Zaměření se na velkoměsto vyžadovalo navíc exkurs do této problematiky, který je k práci poněkud „přilepen“ nicméně je nebylo možné ho opomenout.

V práci využil T. Knězek dosti bohatou škálu metod a technik Vycházel zejména z odborných publikací, vyhlášek ministerstva vnitra, sborníků z konferencí a z výzkumů kriminality. Využil statistiky Policie České republiky, městské policie, ministerstva vnitra, Magistrátu hlavního města Prahy a městských částí. Poznatky doplnil rozhovory s experty, vytvořil strom cílů a model řešení problému.

Bohatý zdroj informací zároveň přinesl i některé sporné otázky. Zejména pracovníci Magistrátu hlavního města Prahy, ale i pracovníci městských částí a městské policie nahlízejí problémy většinou ze svého, dosti specifického, hlediska. Tuto skutečnost zaznamenal i T. Knězek a konstatoval, že „v systému prevence (...) existuje velké množství aktérů, jejichž činnost není jasně definována a ukotvena, proto se v některých oblastech překrývá a v některých oblastech (...) chybí“ a doporučil posílení zastřešující funkce Republikového výboru pro prevenci kriminality. V oblasti prevence vypadá situace tak, jakoby Praha měla nějaký svůj vlastní systém. Ono to do určité míry souvisí s posílením pravomocí krajů, autor má však pravdu, že oslabení koordinační funkce RVPK vede k poněkud chaotické situaci. Pro diplomanta je pak za této situace jeho úloha obtížná.

Podobně je tomu i u výsledků výzkumů, týkajících se kriminality. T. Knězek měl k dispozici výzkum, který si zadal Magistrát hl. města Prahy. Jeho úroveň sám oprávněně kritizoval. I to, že na magistrátu zacházejí s výsledky úředníci, kteří je ne zcela správně chápou. Na druhé straně existuje řada obecnějších dat z výzkumů, které s výše zmíněnými příliš nekorespondují a někdy – kvůli rozdílné metodice - ani mezi sebou. Nalézt za této situace věrohodná data vyžaduje dlouhodobou zkušenost:

Tomáš Knězek patřil k neaktivnějším studentům a o problematiku kriminality se hlouběji zajímal. (Doufám, že se bude zajímat i nadále.) Diplomovou práci pravidelně konzultoval, přicházel s vlastními originálními nápady na řešení. Oceňuji rovněž, že si položil základní otázky na které se snažil nacházet odpovědi a nesklouzl tedy k pouhé deskriptivě. Bohužel zejména díky podkladům z Magistrátu hl. města Prahy a i jednostrannosti některých expertů docházel občas k ne zcela přesným nebo povrchním závěrům. Většinu z nich se podařilo při konzultacích upřesnit, nebudu tedy již uvádět detailní pochybení, protože ta by mi již v konečné verzi neměla uniknout. Zmíním se pouze o jednom případě, který je podle mého názoru poněkud zkreslující. T. Knězek se poněkud jednostranně zaměřuje na krádeže automobilů jako na faktor, který nejvíce ohrožuje společenský systém. Toto hodnocení asi vychází od pracovníků magistrátu, možná i městské policie. Někdy se projevuje i v celostátním měřítku, nedávno byly určité snahy omezit činnost Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu pouze na tuto sféru. Tyto tendence vyvěrají z podcenění společenské nebezpečnosti ekonomické a finanční kriminality, včetně ohrožení bankovních účtů, na kterou buď příslušní úředníci nestačí a nebo – což by bylo mnohem horší – usilují o její dekriminalizaci.

Autor při řešení problému narazil na pole, které na první pohled vypadá možná přehledně, ve skutečnosti je však zatíženo řadou subjektivních přístupů. Oceňuji jeho snahu, řešit tuto situaci komplexně, nicméně optimální řešení by musel hledat tým zkušených badatelů. Jeden student, byť nadaný a invenční, může učinit pouze vstupní krok. Což se v podstatě podařilo.

Navrhované hodnocení: 1-2 (spíš blíže k 2.)

Otázka: Zkuste ještě s odstupem přehodnotit poznávací hodnotu podkladů, ze kterých jste vycházel. Včetně názorů expertů.